

ISSN 2066 - 1347

NR. 18

IUNIE 2026

CASA COPILĂRIEI

Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița

M. 1457/19.03.2015

Inspector,
Victoria TOMESCU

Coordonatori:

Prof. STAN ANA – MARIA

Prof. NIȚOI BEATRICE – ANDREEA

Prof. ANGHELACHE-VOICA LIVIA

Colectivul de redacție:

Prof. Dr. STAN ANA – MARIA

Prof. Ana Maria Raluca

Prof. Ana-Dinu Elena-Mihaela

Prof. Anghelache-Voica Georgiana Livia

Prof. Bold Daria Ioana

Prof. Cobianu Cristina Elena

Prof. Curtașu Petruța

Prof. Dan Florentina

Ed. Diță Tania Petronela

Prof. Duță Marilena Tatiana

Prof. Duțu Cristina Daniela

Prof. Frățoiu Ionela

Prof. Ioana Ancuța Elena

Prof. Ioniță Georgiana-Elena

Prof. Nițoi Beatrice – Andreea

Prof. Radu Cerasela

Prof. Rădoi Andra Maria

Prof. Stan Florina

Prof. Stănescu Cristina

Prof. Ștefan Mihaela Alina

Prof. Torcică Gheorghița

Tehnoredactare și Prepress:

Prof. NIȚOI BEATRICE – ANDREEA

Cuprins

Grădinița fără frontiere – cum îi conectează eTwinning pe copii?.....	4
Crearea stării de bine prin joc la copiii preșcolari.....	6
Prima copilărie (1-3 ani-perioada antepreșcolară)	8
Să fim prieteni-fără bullying	11
Ajutoarele iepurașului de Paște – activitate integrată la creșă	13
Educația timpurie reinventată:	16
Rolul inovației în formarea și dezvoltarea copilului	16
Mijloace TIC în învățământul antepreșcolar	18
Tranziția copilului mic din familie la creșă și/sau grădiniță	20
Împreună pentru copii – importanța implicării părinților în activitățile extracurriculare ale preșcolarilor.....	23
Jocul și explorarea – modalități esențiale de învățare în educația antepreșcolară.....	24
Optimizarea activității didactice prin îmbinarea metodelor tradiționale cu cele moderne	28
Rolul familiei în educația copilului antepreșcolar.....	30
Dezvoltarea socio-emoțională la vârsta timpurie	33
Dimensiunea europeană a educației timpurii prin proiecte etwinning	35
Personalitatea antepreșcolarului dezvoltată prin educația estetică.....	38
Împreună în lumea copilăriei – activități și experiențe în grupa mică-mijlocie.....	41
Să fim prieteni – Fără Bullying	43
Prevenirea bullying-ului în ciclul preșcolar – parteneriat între grădiniță și familie	45

Grădinița fără frontiere – cum îi conectează eTwinning pe copii?

Director, Prof. Dr. Stan Ana – Maria

Prof. Nițoi Beatrice – Andreea

Într-o lume care devine tot mai mică datorită tehnologiei, ferestrele grădiniței noastre s-au deschis larg către orizonturi noi. Prin intermediul proiectelor *eTwinning*, sala de grupă a încetat să mai fie un spațiu delimitat de patru pereți, devenind un loc de întâlnire pentru culturi, limbi și prietenii diferite. Dincolo de ecrane, copiii au descoperit că, deși vorbim limbi diferite, zâmbetele și dorința de a explora sunt universale.

Astfel, la nivelul grupei de preșcolari mijlocie „Ștrumfii”, coordonați de doamnele profesor pentru educație timpurie Stan Ana – Maria și Nițoi Beatrice – Andreea, copiii au fost implicați în proiectul eTwinning – „*I am a young citizen... proud of my culture*”, ce a urmărit promovarea educației pentru societate și consolidarea identității culturale prin activități creative, interactive și colaborative.

Prin intermediul activităților propuse, preșcolarii au descoperit noi culturi, tradiții și obiceiuri, dar și asemănări și deosebiri între țara noastră și țările partenere (Turcia, Albania, Tunisia, Bulgaria). Aceștia au avut oportunitatea de a-și trimite virtual felicitări și desene realizate de ei, cu ocazia sărbătorilor de iarnă, de a celebra împreună Ziua Internațională a Cărții sau Ziua Siguranței pe Internet și a învăța despre Drepturile

Copilului, într-o manieră accesibilă. În derularea activităților, copiii s-au familiarizat cu laptop-ul, tabla inteligentă și o serie de platforme educaționale, ce transformă procesul de învățare dintr-o activitate pasivă într-una interactivă și multisenzorială, crescând astfel motivația pentru învățare.

În esență, proiectele eTwinning ne-au demonstrat de-a lungul timpului că, la vârsta preșcolară, barierele lingvistice nu există acolo unde sunt curiozitate și dorință de joc. Această experiență le-a oferit copiilor sentimentul de apartenență la o comunitate europeană caldă și diversă. Prin intermediul *eTwinning* continuăm să conectăm grădinița noastră la valorile europene, fiind convinși că explorarea lumii de la o vârstă fragedă îi transformă pe copii în cetățeni empatici, pregătiți pentru provocările viitorului.

Bibliografie:

1. ****Curriculum pentru educație timpurie*, 2019, Ministerul Educației Naționale
2. European School Education Gateway, *Manualul eTwinning pentru cadre didactice*, resurse online oficiale (school-education.ec.europa.eu)
3. Portalul eTwinning România, *Ghidul bunelor practici în proiectele eTwinning*, Institutul de Științe ale Educației / Unitatea Centrală de Sprijin eTwinning

Crearea stării de bine prin joc la copiii preșcolari

Prof. Anghelache-Voica Georgiana Livia

Jocul reprezintă una dintre cele mai importante forme de activitate pentru copilul de vârstă preșcolară. În grădiniță, acesta nu este doar o modalitate de petrecere a timpului liber, ci un mijloc fundamental prin care copilul învață, comunică, explorează și se dezvoltă armonios. Prin intermediul jocului, copilul își exprimă emoțiile, își dezvoltă creativitatea și își formează deprinderi necesare vieții de zi cu zi.

Jocul are un rol esențial în procesul educațional desfășurat în grădiniță, deoarece răspunde nevoilor naturale de mișcare, explorare și socializare ale copilului.

Prin joc, copilul:

- își dezvoltă gândirea, atenția, memoria și imaginația;
- învață să rezolve probleme și să ia decizii;
- își îmbunătățește limbajul și capacitatea de comunicare;
- își dezvoltă motricitatea și coordonarea mișcărilor;
- învață reguli, respectul față de ceilalți și spiritul de cooperare.

Activitățile ludice oferă copiilor posibilitatea de a descoperi lumea într-un mod atractiv și accesibil vârstei lor.

În educația preșcolară, jocul este o metodă didactică eficientă. Prin jocurile didactice, copiii dobândesc cunoștințe și deprinderi fără a percepe activitatea ca pe o obligație. Învățarea devine mai plăcută și mai motivantă.

Exemple de jocuri utilizate în grădiniță:

- jocuri de rol – dezvoltă imaginația, empatia și exprimarea emoțiilor;
- jocuri de construcție – stimulează creativitatea și gândirea logică;
- jocuri de mișcare – contribuie la dezvoltarea fizică și la respectarea regulilor;
- jocuri didactice – sprijină dezvoltarea cognitivă și consolidarea cunoștințelor.

Jocul are o importanță aparte și pentru dezvoltarea socio-emoțională a copiilor, deoarece prin intermediul jocului, copilul învață să relaționeze cu cei din jur. El descoperă valori precum prietenia, răbdarea, cooperarea și respectul. În cadrul jocurilor de grup, copiii învață să negocieze, să accepte pierderea și să gestioneze emoții precum bucuria, furia sau dezamăgirea.

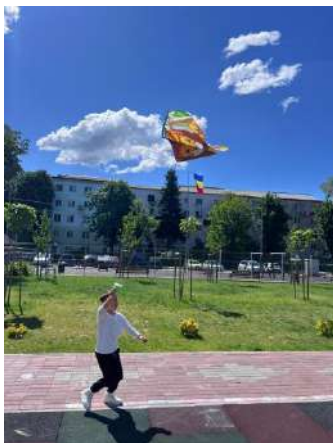
Jocul contribuie și la dezvoltarea încrederii în sine, deoarece copilul are libertatea de a experimenta și de a găsi propriile soluții.

Educatorea are un rol important în organizarea și dirijarea activităților ludice. Ea trebuie să creeze un mediu sigur și stimulat, să aleagă jocuri potrivite nivelului de dezvoltare al copiilor și să încurajeze participarea tuturor.

Un joc bine ales poate transforma o activitate obișnuită într-o experiență de învățare atractivă și eficientă.

Astfel, jocul este o componentă indispensabilă a educației preșcolare. Prin joc, copilul învață natural, își dezvoltă personalitatea și își formează competențe importante pentru viitor. Grădinița trebuie să valorifice permanent această activitate, deoarece copilul nu doar se joacă, ci învață prin joc.

Rolul educatoarei este de a transforma fiecare activitate într-o experiență pozitivă, deoarece un copil fericit și echilibrat este un copil pregătit să învețe.

Bibliografie:

1. Glava, A., Glava, C., (2002), *Introducere în pedagogia preșcolară*, Editura Dacia, Cluj-Napoca
2. Maier, M., (2014), *Psihologia vârstelor*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca
3. Piaget, J., (1976), *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București
4. Vîgotski, Lev S., (1971), *Psihologia dezvoltării copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Prima copilărie (1-3 ani-perioada antepreșcolară)

Prof. Ana Maria Raluca

Dezvoltare fizică generală

Spre deosebire de perioada precedentă copilul (1-3 ani) reușește să se desprindă parțial de adult (mama), devenind astfel o persoană activă în mediul specific existenței sale. Copilul pornește în acest moment cu două achiziții extrem de importante pentru independența sa: dobândirea mersului și a comunicării verbale.

Între 12 și 18 luni:

- se consolidează mersul
- există o mai bună percepere și adaptare la mediul înconjurător;
- copilul devine atras de tot ceea ce vede.

Stăpânirea mersului dezvoltă spiritul investigativ, lărgindu-se totodată câmpul de acțiune. Între 18 și 28 de luni observăm o dezvoltare accentuată a comunicării și o modificare a aspectului general a copilului. Unele segmente ale corpului au ritmuri de creștere inegală ceea ce determină modificarea aspectului general. Tot acum are loc osificarea cutiei craniene, a membrelor, dentiția provizorie devine completă. Se dezvoltă sistemul muscular și se întăresc ligamentele lucru care facilitează efectuarea mișcărilor intenționate. 28 Aspectul fizic general este din ce în ce mai plăcut; specificul vorbirii și modul în care se relaționează cu ceilalți sporește caracterul simpatice al copilului, justificând numele dat al acestei perioade „de grație și dragălașenie”. Dezvoltarea creierului continuă. La 1 an el cântărește 980 gr., iar la 3 ani 1100 gr. Tot în această perioadă se dezvoltă zonele motorii specifice vorbirii. Dezvoltarea motricității O accentuată dezvoltare o cunosc mișcărilor implicate în mers, iar spre sfârșitul perioadei cele implicate în motricitatea fină. Copilul își perfecționează mersul independent, poate merge cu spatele, poate urca scările, poate să sară și să se cațere.

Dezvoltarea motricității capătă un caracter exploziv deoarece copilul se află într-o permanentă mișcare. Spre sfârșitul perioadei copilul își perfecționează aceste mișcări, mai ales în activitatea de joc. Mișcărilor mâinii, importante pentru manipularea obiectelor, jucăriilor sunt și ele într-o permanentă dezvoltare. 29 La 1 an - introduce un obiect în altul (umple o cană cu cuburi la comandă sau în imitație) - poate deschide o cutie - se poate servi de degete în acțiunea de alimentare alături de linguriță - întoarce mai multe foi o dată la o carte. Între 2 și 3 ani - se dezvoltă gestul grafic (trage o linie pe hârtie iar mai târziu poate trage linii verticale și orizontale

și poate colora) - construiește (din cuburi) Cel mai important aspect legat însă de dezvoltarea motricității este jocul sau activitatea ludică. Copilului îi place să se joace cu obiectele dar și cu adultul. În joc mișcările și conduita copilului încep să se coreleze, să se subordoneze unor intenții, ceea ce implică organizarea conduitei. Dacă la începutul acestei perioade jocul este singular, iar durata jocului este scurtă, spre sfârșitul perioadei ajunge la 30 de minute. 30 Între 2 și 3 ani încep să apară elemente de cooperare a copilului în joc, cooperare care se consolidează pe măsură ce copilul crește. Urmare a acestui fenomen este stabilirea de relații între copiii (socializarea prin joc). Relațiile pe care le pot stabili copiii prin joc pot fi pasive, active (atunci când dă jucăria altui copil, atunci când ajută pe alt copil) sau agresive (copilul lovește fără motiv, ia cu forța jucăriile altui copil). Metodele educaționale sunt cele care trebuie să structureze și să modeleze comportamentul copilului în vederea asigurării unui echilibru emoțional al acestuia. Jocul rămâne legat de dezvoltarea motorie la această vârstă, dar complexitatea și organizarea lui sunt strâns legate de dezvoltarea cognitivă pe care o influențează în mod direct, jocul fiind modul prin care copilul învață în această perioadă.

Dezvoltarea cognitivă

Gândirea copilului mic (1-3 ani) este elementară și foarte legată de concret, operând cu reprezentări ale obiectelor și fenomenelor. Dezvoltarea gândirii este strâns legată de dezvoltarea limbajului. Copilul descoperă că toate obiectele și fenomenele, însușirile au un nume. Cuvântul denumește un obiect, o persoană o însușire, iar înțelegerea lui de către copil se face prin perceperea situației. Copilul începe să rostească corect și inteligibil cuvintele uzuale. Se păstrează însă caracteristica vorbirii copilului mic, care stâlcește anumite consoane sau inversează anumite silabe în cuvânt. La începutul perioadei copilul se exprimă în propoziții scurte care se vor transforma treptat spre 3 ani în fraze. Capacitatea de înțelegere a copilului se lărgeste foarte mult devansând chiar forma deficitară a cuvântului. În această perioadă copilul își verbalizează toate curiozitățile și de aceea este foarte folosită întrebarea „ce este asta”. Concomitent el își verbalizează, dorințele, intențiile, voințele, sentimentele. 31

În jurul vârstei de 3 ani, copilul atinge o fază superioară de dezvoltare a limbajului, acesta devenind instrument al gândirii. Gândirea utilizează cuvinte și construcții verbale pentru a se putea raporta la diversitatea lumii materiale, spirituale, iar pe baza lor copilul începe să înțeleagă și să diferențieze realitatea înconjurătoare, să facă distincția dintre el și obiecte, dar cu o înțelegere primitivă rezultată din raportarea realității la propria persoană.

Dezvoltarea emoțional-afectivă

Pe măsură ce înaintează în vârstă conduitele afective ale copilului devin tot mai complexe. În jurul vârstei de 18 luni rezonanța afectivă crește copilul fiind mult mai impresionabil. Acum se poate manifesta gelozia în raport cu un alt copil căruia i se acordă atenție sau față de o persoană care se interpune între el și mamă. Timiditatea față de persoanele străine, simpatia sau antipatia față de cele cunoscute sunt atitudini ce se dobândesc în această perioadă. Copilului începe să-i placă gluma, păcăleala, comicul și poate surâde la complimente. 32 Atitudinea lui față de membrii familiei se modifică apărând anumite atitudini ostile față de adult concretizate în negativismul primar. Copilul se opune prin plânsete, țipete făcând adevărate spectacole. Aceste tendințe dispar către sfârșitul perioadei deoarece copilul se maturizează, dobândește mai multă siguranță, independență, dar și datorită folosirii unor metode educaționale adecvate. Atașamentul afectiv față de persoana care îl îngrijește capătă acum valențe noi. Această atitudine afectivă se manifestă selectiv, dar se poate manifesta și față de anumite obiecte.

Anxietatea de separare devine evidentă, copilul reacționând amplu la separarea de persoana față de care manifestă acest atașament. În această perioadă atașamentul se exprimă mai ales față de mamă, iar la 21-24 de luni poate îmbrăca forme dramatice când 33 copilul, obișnuit cu prezența acesteia, îi descoperă absența. Acest lucru devine o problemă mai ales dacă persoana ce o înlocuiește pe mamă nu are un comportament adecvat problemelor copilului la această vârstă. Legat de acest aspect, abandonul, generează reacții care pot influența negativ dezvoltarea ulterioară a copilului. Cu toate că stările emoționale sunt intense multe dintre ele sunt fragile și instabile. Copilul trece de la o stare la alta, poate avea manifestări violente, zgomotoase, având puține resurse pentru a-și controla aceste stări. Sub influența adultului, a experiențelor lui relaționale, a modelelor care i se oferă, aceste comportamente dispar iar dezvoltarea emoțională devine mai stabilă și mai controlată. Personalitatea copilului se constituie prin apariția și dezvoltarea unor elemente bazale ale acesteia în relație cu cei din jur și cu achizițiile importante de viață.

Bibliografie

1. Maier, M. (2014), *Psihologia varstelor*. Risoprint
2. Verza, E. (2007), *Psihologia copilului*. Editura Trei

Să fim prieteni – fără bullying

Ed. Diță Tania Petronela

La grădiniță, copiii descoperă ce înseamnă să faci parte dintr-un grup, încep să se joace împreună, să preia inițiativa sau să se alăture altor copii, trăiesc primele experiențe legate de conflicte, dar și de sentimentul de apartenență sau de excludere din grup.

Capacitatea de a-și face prieteni și de a construi relații sănătoase prin joc este esențială – atât pentru starea de bine din prezent, dar și pentru dezvoltarea lor armonioasă, integrarea școlară și socială, prevenind singurătatea și bullyingul.

Să fim prieteni – Fără bullying este un program de prevenire a bullyingului care face din relațiile pozitive dintre copii-copii și copii-adulți o prioritate, creând pentru toți actorii implicați oportunități de a participa și de a acționa. A fost construit pornind de credința potrivit căreia un puternic simț al comunității și relațiile pozitive dintre copii previn excluderea și bullyingul.

Deși este o problemă a copiilor, prevenirea și gestionarea bullyingul în mod benefic este întodeauna responsabilitatea adulților. Adulții care se află zilnic în preajma copiilor sunt în măsură să prevină cel mai bine bullyingul.

Să fim prieteni – Fără Bullying are la bază patru valori fundamentale: toleranță, respect, grijă și curaj. Pentru ca programul să aibă un impact pe termen lung, este important ca aceste valori să fie înțelese și împărtășite de întreaga comunitate – copii, specialiști și părinți.

Odată ce fiecare grădiniță stabilește ce înseamnă cele patru valori pentru comunitatea pe care o deservește, folosesc valorile ca pe un cadru de referință. Un punct de plecare comun

determină o mai bună comunicare, coerență între mesajele transmise de părinți și educatori și consecvență în relație cu copiii.

Să fim prieteni – Fără Bullying are la bază patru valori fundamentale: toleranță, respect, grijă și curaj. Pentru ca programul să aibă un impact pe termen lung, este important ca aceste valori să fie înțelese și împărtășite de întreaga comunitate – copii, specialiști și părinți.

În cadrul proiectului „Să fim prieteni – Fără bullying”, copiii au participat la activități interactive, jocuri de cooperare, discuții și povești terapeutice prin care au învățat să recunoască emoțiile, să își exprime sentimentele într-un mod adecvat și să găsească soluții pașnice în situațiile de conflict. Prin exemple concrete și experiențe trăite împreună, cei mici au descoperit cât de important este să îi ascultăm pe ceilalți, să oferim sprijin, să folosim cuvinte frumoase și să îi acceptăm pe colegii noștri așa cum sunt.

Activitățile desfășurate au urmărit consolidarea relațiilor pozitive dintre copii și dezvoltarea unui climat educațional bazat pe siguranță emoțională, încredere și colaborare. Copiii au fost încurajați să lucreze în echipă, să împartă, să își aștepte rândul și să manifeste grijă față de colegii care se simt triști, excluși sau au nevoie de ajutor. În același timp, cadrele didactice și părinții au avut un rol esențial în susținerea mesajelor transmise prin proiect, contribuind la formarea unor comportamente bazate pe respect și empatie.

Prin acest proiect, ne-am propus să construim un mediu în care fiecare copil să se simtă valorizat, ascultat și acceptat, indiferent de diferențele dintre copii. Considerăm că prevenirea bullyingului începe încă din primii ani de viață, prin educație, comunicare și puterea exemplului oferit de adulți. Atunci când copiii cresc într-un climat armonios, în care sunt încurajați să fie buni, curajoși și atenți la nevoile celor din jur, ei dezvoltă relații sănătoase și deprinderi sociale care îi vor ajuta pe tot parcursul vieții.

Rezultatele proiectului s-au reflectat în modul în care copiii au interacționat unii cu ceilalți: au devenit mai deschiși, mai cooperanți și mai atenți la emoțiile colegilor lor.

Zâmbetele, îmbrățișările, jocurile realizate împreună și dorința de a include fiecare copil în activități au demonstrat că prietenia, respectul și bunătatea pot fi învățate și cultivate încă de la cele mai fragede vârste.

Ne dorim ca mesajul proiectului „Să fim prieteni – Fără bullying” să rămână viu în inimile copiilor și să fie dus mai departe în familie și în comunitate, contribuind la formarea unei generații mai empatică, mai toleranță și mai responsabile.”

Bibliografie:

1. Foloștină, R., Simion, E. (2020). *Învățarea digitală la copiii cu nevoi educaționale de suport*. București. Editura Universitară
2. <https://www.unicef.org/romania/ro/pove%C8%99ti/cum-s%C4%83-vorbi%C8%9Bi-cu-copilul-dumneavoastr%C4%83-despre-bullying>
3. <https://putereamintii.ro/blog/impactul-tehnologiei-asupra-omului/>

Ajutoarele iepurașului de Paște – activitate integrată la creșă

Prof. Bold Daria Ioana

Educația timpurie antepreșcolară reprezintă fundamentul formării armonioase a copilului, având un rol esențial în dezvoltarea sa fizică, emoțională, socială și cognitivă. La această vârstă, copilul învață prin explorare, prin joc și prin interacțiunea directă cu mediul înconjurător, experiențele trăite având un impact important asupra dezvoltării sale ulterioare.

Activitățile desfășurate în creșă sunt adaptate particularităților de vârstă și urmăresc stimularea curiozității, dezvoltarea limbajului, a gândirii și a abilităților sociale. Prin activități organizate într-un mod atractiv și accesibil, copiii sunt încurajați să descopere, să experimenteze și să își dezvolte autonomia.

Pornind de la aceste principii, vă prezint activitatea intitulată „Ajutoarele iepurașului de Paște”, o activitate integrată desfășurată cu copiii, în care aceștia au avut ocazia să exploreze, să creeze și să se bucure de experiențe de învățare variate, specifice vârstei lor.

SCENARIU DIDACTIC

În vederea desfășurării activităților se creează condițiile optime: aerisirea sălii de grupă, aranjarea mobilierului și pregătirea materialului didactic necesar. Copiii sunt așezați pe scăunele în semicerc și recită versurile de salut, intrând astfel în atmosfera activității. Se desfășoară întâlnirea de dimineață „Ne pregătim de sărbătoare”, în cadrul căreia se urmărește formarea comportamentelor legate de tradiții și cooperare în grup.

- salutul între copii: „Bună dimineață”, cu interacțiuni directe între aceștia
- prezența: completarea panoului de prezență
- calendarul naturii: stabilirea anotimpului, zilei și stării vremii

Noutatea zilei constă în apariția iepurașului de Paște, care le cere copiilor ajutorul pentru pregătirea sărbătorii. Acest moment are rolul de a capta atenția și de a motiva implicarea activă a copiilor în activitățile propuse. Educatoarea anunță tema zilei, respectiv desfășurarea unor activități prin care copiii îl vor ajuta pe iepuraș prin joc, povești și activități practice. Tranziția către activități se realizează prin jocul muzical „Iepurașii somnoroși”, care facilitează trecerea de la rutina de dimineață la activitatea propriu-zisă.

Activitatea de creație și comunicare „Cine îl ajută pe iepurașul de Paște?” de Nora Dahlke și Nadine Reitz se desfășoară frontal. Captarea atenției se realizează prin prezentarea unui material video cu iepurașul de Paște, după care educatoarea precizează titlul și autorii poveștii. Povestea este prezentată cu ajutorul unei prezentări PowerPoint, utilizând un limbaj accesibil, mimică și gesturi sugestive, iar cuvintele necunoscute sunt explicate pe parcurs pentru o mai bună înțelegere.

După finalizarea activității, copiii trec la centrele de interes prin tranziția „Trenulețul”, alegând centrul în care doresc să lucreze.

La centrele de activitate se desfășoară următoarele sarcini:

- artă: „Oul meu de Paște” – decorarea oului prin tehnici creative
- joc de rol: „De-a bucătarii” – realizarea unei împletituri din aluat
- știință: sortarea ouălor colorate după criteriul culorii

Pe parcurs, educatoarea oferă sprijin și îndrumare acolo unde este necesar, iar la final lucrările sunt analizate și apreciate frontal.

Activitatea se încheie într-o atmosferă relaxată prin jocurile de mișcare „Vânătoarea de ouă” și „Traseul iepurașului flămând”. Se realizează aprecieri individuale și colective privind implicarea copiilor, aceștia fiind recompensați și încurajați, după care se face tranziția către masa de prânz.

Bibliografie

1. ****Curriculum pentru educația timpurie*. (2019). Anexă la Ordinul ministrului Educației Naționale nr. 4694/02.08.2019. București: Ministerul Educației Naționale
2. Albulescu, I., & Catalano, H. (coord.), (2019). *Sinteze de pedagogia învățământului preșcolar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitiv și gradul didactic II*. București: Didactică Publishing House.
3. Anghelache, V. (coord.). (2022). *Metodica activităților instructiv-educative din grădiniță. Ghid pentru examenele de definitiv și grade didactice*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
4. Glava, A., Dorina-Lucia-Olimpia, & Tătaru, L. (2023). *Elemente de didactică a educației timpurii*. Pitești: Editura Diamant.

***Educația timpurie reinventată:
Rolul inovației în formarea și dezvoltarea copilului***

Prof. Curtașu Petruța

Introducere

Educația timpurie reprezintă fundamentul dezvoltării armonioase a copilului, având un rol esențial în formarea competențelor cognitive, sociale și emoționale. Primele experiențe educaționale influențează semnificativ parcursul ulterior al copilului, motiv pentru care calitatea și diversitatea acestora sunt esențiale.

În contextul societății actuale, caracterizată prin schimbări rapide, digitalizare și evoluție continuă, învățământul preșcolar și antepreșcolar se află într-un proces de adaptare permanentă. Accentul se mută de la transmiterea rigidă de cunoștințe către dezvoltarea globală a copilului, prin metode active, moderne și centrate pe nevoile acestuia.

Rolul educației timpurii

Perioada copilăriei timpurii este decisivă pentru dezvoltarea viitorului adult. În această etapă, copilul își formează primele abilități de comunicare, relaționare, autonomie și gândire. De asemenea, se dezvoltă curiozitatea naturală și dorința de explorare.

Educația antepreșcolară și preșcolară nu urmărește doar acumularea de informații, ci dezvoltarea armonioasă a personalității copilului. Activitățile desfășurate în grădiniță contribuie la dezvoltarea emoțională, socială, cognitivă și motrică, prin joc și experiențe directe.

Inovația în educația timpurie

Inovația în educație reprezintă introducerea unor metode, tehnici și resurse moderne care să răspundă nevoilor actuale ale copiilor. Aceasta nu înlocuiește metodele tradiționale, ci le completează și le îmbogățește.

Printre direcțiile inovatoare în educația timpurie se numără:

- învățarea prin joc și experimentare;
- utilizarea resurselor digitale educaționale;
- activități interactive și colaborative;
- învățarea personalizată;
- integrarea conținuturilor din mai multe domenii.

Jocul rămâne metoda fundamentală de învățare la vârstele mici, însă este susținut de activități moderne care stimulează creativitatea, gândirea critică și capacitatea de rezolvare a problemelor.

Strategii didactice inovatoare

Pentru a răspunde cerințelor educației moderne, cadrele didactice utilizează o varietate de strategii didactice, precum:

- învățarea prin descoperire;
- învățarea bazată pe proiecte;
- jocul didactic interactiv;
- activitățile STEM adaptate vârstei;
- povestirea și dramatizarea;
- utilizarea aplicațiilor educaționale digitale.

Aceste metode contribuie la implicarea activă a copiilor în procesul de învățare, dezvoltând autonomia, colaborarea și încrederea în sine. Educatorul devine un ghid și facilitator, care sprijină copilul în procesul de descoperire.

Rolul familiei și al mediului educațional

Un element esențial în educația timpurie îl reprezintă parteneriatul dintre familie și instituția de învățământ. Implicarea părinților contribuie la consolidarea achizițiilor copiilor și la crearea unui mediu educațional coerent.

De asemenea, mediul educațional trebuie să fie sigur, prietenos și stimulativ. Organizarea spațiului influențează direct calitatea învățării, oferind copiilor oportunități de explorare, joc și interacțiune.

Concluzie

Educația timpurie reinventată presupune adaptarea continuă la nevoile societății moderne și la particularitățile copiilor de astăzi. Inovația în educație contribuie la crearea unui proces educațional dinamic, atractiv și eficient.

Prin îmbinarea metodelor tradiționale cu cele moderne, prin utilizarea jocului și a tehnologiei și prin colaborarea strânsă cu familia, educația preșcolară și antepreșcolară devine un fundament solid pentru dezvoltarea viitorilor adulți echilibrați, creativi și capabili să se adapteze schimbărilor.

Bibliografie

1. Cucoș, C. (2014). *Pedagogie*. Editura Polirom. Iași

2. Glava, A., Glava, C. (2002). *Introducere în pedagogia preșcolară*. Editura Dacia. Cluj-Napoca
3. Ionescu, M. (2001). *Didactica modernă*. Editura Dacia. Cluj-Napoca
4. Vrașmaș, E. (2012). *Educația timpurie*. Editura Aramis. București
5. ****Curriculum pentru educație timpurie*, 2019, Ministerul Educației Naționale

Mijloace TIC în învățământul antepreșcolar

Prof. Duțu Cristina Daniela

Societatea contemporană este caracterizată printr-o continuă dezvoltare rapidă a tehnologiei informației și comunicațiilor(TIC), iar educația trebuie să țină pasul cu aceste schimbări. În învățământul antepreșcolar, utilizarea mijloacelor TIC reprezintă o modalitate modernă și atractivă de organizare a activităților educative, contribuind la dezvoltarea armonioasă a copilului.

Copiii de vârstă antepreșcolară sunt curioși, activi și receptivi la stimuli vizuali și auditivi. Prin intermediul tehnologiei, cadrul didactic poate transforma procesul educațional într-unul interactiv și captivant. Folosite corect și echilibrat, mijloacele TIC sprijină dezvoltarea limbajului, a atenției, a creativității și a capacității de socializare.

Integrarea tehnologiei în activitățile zilnice nu înlocuiește ocul sau relația directă dintre educatoare și copil, ci completează metodele tradiționale de predare-învățare, adaptând educația la cerințele societății moderne.

Ce sunt mijloacele TIC?

Printre cele mai utilizate mijloace TIC în învățământul antepreșcolar se numără: calculatorul și laptopul, videoproiectorul, tabla interactivă, materiale audio-video, jocuri interactive și softuri educaționale.

Rolul mijloacelor TIC în învățământul antepreșcolar

1. dezvoltarea atenției și a concentrării;

2. dezvoltarea limbajului;
3. învățarea prin joc;
4. stimularea creativității;
5. incluziunea adaptată la nevoile copilului.

Exemple de utilizare a TIC în activitățile antepreșcolarilor:

Integrarea tehnologiei în activitățile zilnice trebuie realizate într-un mod echilibrat și adecvat vârstei.

Vizionarea de povești animate

Educatorea poate utiliza videoproiectorul sau tabla interactivă pentru prezentarea unor povești educative. Copiii urmăresc imaginile și participă la discuții despre personaje și întâmplări.

Audiții muzicale și cântece

Prin intermediul calculatorului sau al boxelor audio, copiii pot asculta cântece tematice și pot participa la jocuri muzicale și de mișcare.

Jocuri educative interactive

Tabletele sau tabla interactivă permit realizarea unor jocuri de asociere, recunoaștere a culorilor și formelor, dezvoltând gândirea logică și coordonarea.

Activități artistice digitale

Copiii pot realiza desene simple utilizând aplicații de colorat sau desen, exersând motricitatea și creativitatea.

Comunicarea cu părinții

Tehnologia facilitează colaborarea cu părinții prin transmiterea informațiilor, fotografiilor sau materialelor educative.

Avantejele utilizării TIC

Utilizarea tehnologiei în învățământul antepreșcolar prezintă numeroase avantaje: crește interesul și motivația copiilor, facilitează înțelegerea informațiilor, stimulează participarea activă, dezvoltarea competențelor digitale încă de la vârste mici, favorizează învățarea prin joc și descoperire, sprijină dezvoltarea limbajului și a creativității.

Riscurile utilizării necorespunzătoare se numără: scăderea interacțiunii directe cu ceilalți copii, oboseală vizuală, diminuarea activităților de mișcare, dependența de dispozitive digitale, reducerea timpului dedicat jocului liber. Din acest motiv, cadrul didactic trebuie să utilizeze mijloacele TIC în mod echilibrat, combinând activitățile digitale cu jocuri practice, mișcarea și activitățile în aer liber.

Succesul utilizării tehnologiei depinde în mare măsură de competențele și creativitatea cadrului didactic. Educatoarea trebuie să selecteze materialele specifice vârstei, să organizeze activități interactive și atractive, să supravegheze utilizarea dispozitivelor, să îmbine metodele moderne cu cele tradiționale, să încurajeze colaborarea și comunicarea între copii. Tehnologia trebuie folosită ca un sprijin educațional, nu ca un substitut al relației umane și al jocului.

În concluzie, mijloacele TIC reprezintă un instrument valoros în învățământul antepreșcolar, contribuind la modernizarea procesului educațional și la creșterea interesului copilului pentru activități. Foarte adecvat, acestea stimulează dezvoltarea cognitivă, lingvistică și creativă a copilului, oferind experiențe de învățare atractive și interactive. Totuși, utilizarea tehnologiei trebuie realizată cu responsabilitate și echilibru, ținând cont de particularitățile de vârstă ale copiilor. Îmbinarea armonioasă dintre metodele tradiționale și cele moderne poate asigura un mediu educațional eficient, plăcut și adaptat cerințelor actuale ale societății.

Bibliografie:

1. ****Curriculum pentru educație timpurie*, 2019, Ministerul Educației Naționale
1. Cucos, C. (2014). *Pedagogie*. Editura Polirom. Iași

Tranziția copilului mic din familie la creșă și/sau grădiniță

Prof. Bold Daria Ioana

Prof. Rădoi Andra Maria

Tranziția copilului mic din familie la creșă este un moment important atât pentru copil, cât și pentru părinți. Această etapă implică schimbări majore în rutina zilnică și poate să fie percepută ca o provocare atât pentru familie, cât și pentru copil și cadrul didactic. Această provocare este de natură emoțională, dar și logistică.

Tranziția copilului mic din familie la creșă presupune adaptarea la un mediu nou, care are reguli, persoane și activități diferite față de cele din mediul familial. O tranziție reușită

necesită pregătire, susținere emoțională și o colaborare eficientă între familie și personalul din creșă (cadru didactic, personal didactic auxiliar, asistenta medicală).

Pregătirea copilului pentru intrarea în colectivitate începe cu mult înainte de prima zi de creșă sau de grădiniță. Părinții pot facilita această tranziție prin introducerea treptată a unor rutine zilnice care să urmeze programul din creșă/ grădiniță. De exemplu, stabilirea unui orar regulat pentru mese, pentru somn, și pentru activitățile de joacă.

Tot pentru familiarizarea copilului cu ideea de colectivitate se pot realiza vizite scurte la creșă sau grădiniță înainte de începerea propriu-zisă a programului, reducând astfel anxietatea. De asemenea, povestirea unor experiențe pozitive și discutarea despre ceea ce înseamnă creșă sau grădiniță pot ajuta la pregătirea emoțională a copilului.

Pentru copil, creșă reprezintă un mediu cu totul nou, care implică interacțiuni sociale diferite față de cele de până acum. Acest mediu contribuie la dezvoltarea socială, emoțională și cognitivă, oferindu-i copilului posibilitatea de a-și dezvolta independența, abilitățile de comunicare și adaptabilitatea. Pentru părinți, creșă reprezintă momentul de tranziție prin desprinderea treptată, care necesită construirea unei relații de încredere cu personalul din creșă.

Unul dintre cele mai dificile aspecte este separarea copilului de părinți. Copilul poate manifesta anxietate prin plâns, agitație sau refuzul de a rămâne la creșă. Pentru a atenua aceste stări, este util ca părinții să creeze o rutină, să împărtășească copilului așteptări legate de creșă și eventual să-i asigure un confort psihic, un liant, cum ar fi o jucărie preferată.

Creșă aduce schimbări atât în mediul fizic, cât și în cel social și alimentar. De asemenea, comunicarea regulată cu personalul din creșă este esențială pentru a înțelege modul în care copilul se adaptează și pentru a identifica eventualele dificultăți.

Personalul creșei/grădiniței are un rol esențial în facilitarea tranziției copilului din familie la creșă și de la creșă la grădiniță. Cadrele didactice trebuie să creeze un mediu sigur, primitiv și stimulat, să comunice deschis cu părinții și să fie atente la nevoile individuale ale copilului. O relație pozitivă între părinți și personalul din creșă este fundamentală pentru o tranziție de succes și contribuie la consolidarea sentimentului de siguranță al copilului.

Pentru o tranziție reușită de la creșă la grădiniță, este utilă o colaborare strânsă între cadrele didactice din cele două unități de învățământ. Aceasta se poate realiza prin încheierea unor parteneriate care să presupună vizite și activități comune desfășurate cu copiii din creșă și

cei din grădiniță. Prin astfel de activități, copiii au posibilitatea de a cunoaște noul mediu într-un mod familiar și plăcut. Vizitarea sălilor de grupă, participarea la jocuri sau la activități alături de copiii din grădiniță contribuie la reducerea temerilor legate de schimbare și la creșterea încrederii în sine. În același timp, cadrele didactice pot observa nevoile și particularitățile fiecărui copil, facilitând astfel integrarea acestuia în noua grupă.

De asemenea, schimbul de informații dintre educatoarele din creșă și cele din grădiniță poate sprijini continuitatea procesului educativ. Cunoașterea intereselor, a obiceiurilor și a ritmului de dezvoltare al copilului permite adaptarea mai ușoară la noul mediu și oferă copilului sentimentul de siguranță de care are nevoie pentru a face față acestei noi etape. Astfel, tranziția de la creșă la grădiniță devine o experiență pozitivă, realizată treptat și în beneficiul copilului.

Printr-o pregătire adecvată, o comunicare eficientă și sprijin reciproc între părinți și personalul din creșă, respectiv între personalul creșei, personalul grădiniței și părinți, acest moment de tranziție poate deveni o experiență pozitivă, care să pună bazele unei colaborări în vederea dezvoltării sociale și emoționale solide și a unei dezvoltări armonioase a personalității copilului.

Bibliografie:

1. Bocoș, M. (2008). *Didactica disciplinelor pedagogice: Un cadru constructivist*. Pitești: Editura Paralela 45
2. Bocoș, M., & Jucan, D. (2008). *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculum-ului*. Pitești: Editura Paralela 45
3. Botîș, A., & Mihalca, L. (2007). *Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor, fete și băieți, cu vârsta până la 7 ani*. Buzău: Editura Alpha MDN & UNICEF
4. Farca, S. (2010). *Cum întâmpinăm copilul ca părinți, bunici, medici și educatori*. București: Editura Trei

Împreună pentru copii – importanța implicării părinților în activitățile extracurriculare ale preșcolarilor

Prof. Duță Marilena Tatiana

În educația timpurie, colaborarea dintre grădiniță și familie reprezintă cheia unei dezvoltări armonioase a copilului. Activitățile extracurriculare organizate în cadrul grădiniței nu sunt doar momente de recreere și socializare, ci adevărate experiențe educative care îi ajută pe cei mici să descopere lumea prin joc, creativitate și cooperare. Atunci când părinții participă activ la aceste activități, beneficiile devin și mai valoroase pentru dezvoltarea emoțională și socială a copiilor.

Imaginile surprinse în cadrul activităților desfășurate la grupa noastră reflectă perfect bucuria și entuziasmul copiilor atunci când părinții aleg să fie parte din universul lor educațional. Activitatea tematică dedicată toamnei și alimentației sănătoase a adus împreună copii, părinți și cadre didactice într-o atmosferă caldă și plină de energie pozitivă.

În prima parte a activității, cei mici au participat împreună cu părinții la decorarea dovlecilor. Cu multă imaginație, răbdare și creativitate, dovlecii au prins viață și s-au transformat în personaje vesele și expresive. Pentru copii, acest moment a reprezentat mai mult decât o simplă activitate practică. Ei au avut ocazia să lucreze alături de cei dragi, să își exprime ideile și să simtă susținerea și aprecierea familiei. Zâmbetele și emoțiile sincere din timpul activității au demonstrat cât de importantă este prezența părinților în viața din grădiniță a celor mici.

O altă activitate desfășurată împreună a fost atelierul culinar, unde copiii și părinții au pregătit borcane cu legume și conserve specifice sezonului de toamnă. Îmbrăcați în echipamente speciale și foarte încântați de rolul lor de „mici bucătari”, preșcolarii au învățat despre importanța alimentației sănătoase, despre legumele de sezon și despre munca în echipă.

Participarea părinților a oferit copiilor siguranță, încredere și dorința de a se implica activ în fiecare etapă a activității.

Astfel de momente contribuie semnificativ la dezvoltarea relației dintre familie și grădiniță. Părinții au ocazia să observe modul în care copiii interacționează cu colegii și educatoarele, să descopere noi abilități ale acestora și să participe direct la procesul educativ. În același timp, copiii simt că activitatea desfășurată la grădiniță este importantă și pentru părinții lor, ceea ce le crește motivația, încrederea în sine și dorința de implicare.

Activitățile extracurriculare dezvoltă, de asemenea, spiritul de colaborare și apartenența la grup. Copiii învață să împartă, să comunice, să coopereze și să respecte munca celor din jur. Prin implicarea părinților, aceste valori sunt consolidate atât în mediul educațional, cât și acasă.

Atmosfera surprinsă în cadrul activităților au fost de emoție, apropiere și bucuria de a construi împreună amintiri frumoase. Fiecare activitate realizată în parteneriat cu familia devine o experiență de învățare autentică, în care copilul se dezvoltă armonios din punct de vedere emoțional, social și cognitiv.

În concluzie, implicarea părinților în activitățile extracurriculare ale preșcolarilor reprezintă un sprijin esențial în educația copiilor. Prin participare activă, părinții contribuie la crearea unui mediu sigur, motivant și afectuos, în care copiii cresc cu încredere, curaj și bucuria de a descoperi lumea. Împreună – educatori, părinți și copii – formăm o echipă unită, dedicată dezvoltării armonioase a fiecărui copil.

Jocul și explorarea – modalități esențiale de învățare în educația antepreșcolară

Prof. Frățoiu Ionela

Introducere

Educația timpurie reprezintă fundamentul dezvoltării ulterioare a copilului, iar perioada antepreșcolară este considerată una dintre cele mai importante etape în formarea personalității și a competențelor viitoare. În primii ani de viață, copilul înregistrează progrese spectaculoase la nivel cognitiv, emoțional, social și motric, motiv pentru care experiențele educaționale oferite în această perioadă au un impact major asupra devenirii sale.

În cadrul educației antepreșcolare, jocul și explorarea ocupă un loc central, deoarece acestea corespund nevoilor naturale ale copilului de a descoperi, experimenta și interacționa cu mediul înconjurător. Copilul mic învață prin acțiune directă, prin manipularea obiectelor și prin experiențe senzoriale variate. Astfel, procesul de învățare trebuie organizat într-o manieră flexibilă și atractivă, care să stimuleze curiozitatea și inițiativa.

Numeroși specialiști în domeniul psihologiei și pedagogiei au evidențiat importanța jocului în dezvoltarea copilului. Jean Piaget considera jocul drept modalitatea prin care copilul își construiește cunoașterea, iar Lev Vygotsky sublinia rolul interacțiunii sociale și al experiențelor ludice în dezvoltarea gândirii și a limbajului. De asemenea, Maria Montessori accentua importanța libertății de explorare și a mediului educațional pregătit corespunzător pentru stimularea autonomiei copilului.

Particularitățile dezvoltării copilului antepreșcolar

Perioada antepreșcolară, cuprinsă între naștere și vârsta de aproximativ trei ani, este caracterizată printr-un ritm accelerat al dezvoltării. În această etapă, copilul își dezvoltă primele comportamente sociale, deprinderi de autonomie și forme de comunicare. Dezvoltarea are un caracter global, fiecare domeniu influențându-se reciproc.

Copilul antepreșcolar se află într-o etapă de dezvoltare accelerată, în care achizițiile cognitive, afective și motrice se realizează într-un ritm intens. În această perioadă, dezvoltarea este influențată în mod direct de calitatea experiențelor oferite de mediul familial și educațional.

Din punct de vedere cognitiv, copilul manifestă curiozitate față de obiectele și fenomenele din jur, dorind să le atingă, să le manipuleze și să observe efectele acțiunilor sale. Gândirea este concretă și bazată pe experiențe senzoriale directe, motiv pentru care activitățile practice și experiențiale sunt esențiale.

Pe plan socio-emoțional, copilul începe să stabilească relații cu adulții și cu ceilalți copii, dezvoltându-și treptat capacitatea de exprimare a emoțiilor și de adaptare la reguli simple. Jocul facilitează integrarea socială și contribuie la dezvoltarea empatiei, cooperării și autocontrolului.

De asemenea, dezvoltarea motrică este foarte importantă în această etapă. Copiii au nevoie de mișcare permanentă, de activități care să le stimuleze coordonarea, echilibrul și motricitatea fină. Prin jocuri de manipulare, construcție, mișcare și explorare senzorială, copilul își dezvoltă abilitățile motrice și își consolidează încrederea în propriile capacități.

Toate aceste particularități demonstrează faptul că învățarea la vârsta antepreșcolară trebuie să fie una activă, bazată pe experiențe concrete și pe implicarea directă a copilului în actul educațional.

Rolul jocului în educația antepreșcolară

Jocul reprezintă activitatea dominantă a copilului și principalul instrument prin care acesta cunoaște lumea. În educația antepreșcolară, jocul nu are doar rol recreativ, ci și un important rol educativ și formativ. Prin intermediul jocului, copilul experimentează, descoperă și își dezvoltă competențele necesare adaptării la mediul social și educațional.

Specialiștii în domeniul educației timpurii consideră că jocul contribuie la dezvoltarea tuturor domeniilor de dezvoltare: cognitiv, motric, socio-emoțional și lingvistic. În timpul activităților ludice, copilul este activ, motivat și implicat emoțional, ceea ce facilitează învățarea.

Jocurile senzoriale au un rol deosebit de important în perioada antepreșcolară. Activitățile cu apă, nisip, făină, plastilină, materiale textile sau obiecte naturale stimulează simțurile și favorizează dezvoltarea percepțiilor senzoriale. Prin astfel de experiențe, copilul își dezvoltă capacitatea de observare și discriminare senzorială.

Jocurile de construcție dezvoltă coordonarea mână–ochi, creativitatea și gândirea logică. Copiii manipulează cuburi, piese și obiecte diferite, construind structuri simple și experimentând relațiile spațiale.

Jocurile muzicale și de mișcare contribuie la dezvoltarea ritmului, coordonării și expresivității corporale. Prin dans, cântec și mișcare, copilul își exprimă emoțiile și își dezvoltă capacitatea de relaționare. Jocurile de mișcare contribuie la dezvoltarea motrică și la formarea deprinderilor de coordonare și orientare spațială. Prin alergare, sărituri, rostogolire sau manipularea obiectelor, copiii își dezvoltă musculatura și își consumă energia într-un mod constructiv.

De asemenea, jocul simbolic și jocul de rol contribuie la dezvoltarea imaginației și a limbajului. Copiii reproduc situații din viața cotidiană și își asumă diferite roluri sociale, dezvoltându-și capacitatea de comunicare și înțelegere a mediului social.

Un aspect important al jocului este caracterul său terapeutic și emoțional. Prin joc, copilul își exprimă emoțiile, reduce tensiunile și își dezvoltă încrederea în sine. Jocul oferă copilului sentimentul de libertate și satisfacție, contribuind la starea sa de bine.

Rolul adultului este de a organiza contexte educaționale stimulative și de a susține inițiativele copilului. Educatorul trebuie să observe interesele copiilor și să adapteze activitățile la particularitățile individuale ale acestora.

Relația dintre joc și explorare în procesul educațional

Jocul și explorarea sunt strâns legate și se completează reciproc în procesul de învățare al copilului antepreșcolar. În timpul jocului, copilul explorează obiecte, situații și relații, iar prin explorare transformă experiențele în contexte ludice.

Învățarea autentică se realizează atunci când copilul este implicat activ și are posibilitatea de a experimenta liber. Jocul și explorarea favorizează participarea activă a copilului și transformă procesul educațional într-o experiență plăcută și semnificativă. Prin activități ludice și exploratorii, copiii dezvoltă competențe esențiale precum comunicarea, colaborarea, creativitatea și gândirea critică. De asemenea, aceste activități contribuie la dezvoltarea încrederii în sine și a independenței.

Un mediu educațional bazat pe joc și explorare susține dezvoltarea holistică a copilului și respectă particularitățile individuale ale fiecăruia. Copiii au oportunitatea de a învăța în ritmul propriu și de a-și manifesta interesele și preferințele.

În educația antepreșcolară, accentul trebuie pus pe experiență și proces, nu doar pe rezultate. Copilul învață prin încercare, descoperire și repetare, iar succesul activităților depinde de climatul afectiv și de calitatea interacțiunilor dintre adult și copil.

Concluzii

Jocul și explorarea reprezintă modalități esențiale de învățare în educația antepreșcolară, având un rol decisiv în dezvoltarea globală a copilului. Prin intermediul acestor activități, copilul descoperă lumea, își dezvoltă competențele cognitive, socio-emoționale și motrice și își formează atitudini pozitive față de învățare.

Educația antepreșcolară trebuie să valorifice nevoia naturală de joc și explorare a copilului, oferindu-i experiențe variate, stimulative și adaptate particularităților de vârstă. Mediul educațional trebuie să fie unul securizant, flexibil și bogat în oportunități de descoperire.

În concluzie, jocul și explorarea nu sunt doar activități specifice copilăriei, ci adevărate instrumente pedagogice care contribuie la formarea unei baze solide pentru dezvoltarea ulterioară a copilului și pentru integrarea sa armonioasă în societate.

Bibliografie:

1. ****Curriculum pentru educație timpurie*, 2019, Ministerul Educației Naționale
2. Bocoș, M., & Jucan, D. (2008). *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculum-ului*. Pitești: Editura Paralela 45
3. Cucoș, C. (2014). *Pedagogie*. Editura Polirom. Iași

Optimizarea activității didactice prin îmbinarea metodelor tradiționale cu cele moderne

Prof. Ioana Ancuța Elena

Prof. Stănescu Cristina

Metoda didactică reprezintă drumul ales de profesor în relația cu elevul/preșcolarul, astfel încât scopul comun al celor doi să fie atins. De asemenea, preșcolarii își vor însuși și aprofunda cunoștințele, își vor forma și dezvolta atât deprinderi intelectuale, cât și practice, își vor dezvolta competențe și atitudini.

Alegerea metodelor didactice poate influența procesul de predare-învățare. În selectarea lor, vom ține cont de următoarele caracteristici:

- volumul și dificultatea conținutului ce urmează a fi predat;
- personalitatea profesorului;
- mijloacele de învățământ de care dispune profesorul;
- scopurile propuse;
- modalitatea de organizare;
- modalitatea de evaluare.

De asemenea, selectarea metodelor didactice trebuie să țină cont atât de factorii subiectivi, cât și de cei obiectivi. Cei subiectivi se referă la personalitatea și priceperea profesorului, la psihologia unui elev sau a întregului colectiv. Cei obiectivi fac referire la coeziunea dintre conținut, metode și mijloacele didactice.

Metodele didactice tradiționale, pot fi atât frontale, cât și expositive, accentul fiind pus pe comunicarea directă dintre cadrul didactic și elev, făcându-se totodată referire la tradiționalism.

Printre avantajele metodelor didactice tradiționale, putem sublinia comunicarea directă între cadrul didactic-elev, elev-elev, elev-grup, etc; promovează competiția în cadrul activităților propuse.

Dezavantajele sunt numeroase în rândul metodelor didactice tradiționale, întrucât acestea pun accentul pe conținut, pe materia propriu-zisă și pe însușirea ei, astfel dobândind o orientare intelectualistă.

Metodele didactice moderne, în comparație cu metodele didactice tradiționale prezintă numeroase avantaje, întrucât noile tehnologii permit folosirea diversificată a materialelor necesare desfășurării activității didactice.

Pintre avantajele metodelor moderne enumerăm: dezvoltarea creativității și gândirii critice, creșterea motivației, centrarea pe copil, utilizarea tehnologiei, evaluarea formativă, etc.

Pentru a reduce dezavantajele utilizării metodelor moderne, este necesar ca acestea să fie implementate cu atenție, integrând tehnologia într-un mod echilibrat, care să susțină dezvoltarea holistică a copiilor.

Activitatea didactică presupune, pe de o parte, proiectarea conținuturilor de către cadrul didactic în funcție de specificul clasei de elevi, iar pe de altă parte, presupune însușirea cunoștințelor și deprinderilor de către elevi sub îndrumarea cadrului didactic.

Pentru optimizarea activității didactice, cadrul didactic este nevoit să pună accentul pe îmbinarea metodelor tradiționale de predare-învățare-evaluare cu cele moderne, astfel încât noțiunile transmise să fie atrăgătoare și să stârnească interesul pentru activitatea propusă.

Metodele tradiționale sunt metode expositive care, pe de o parte, sunt centralizate pe cadrul didactic, iar pe de altă parte, stârnesc plictiseala, dezinteresul, monotonia față de activitatea propusă.

Metodele moderne sunt metode activ-participative care stârnesc interesul, sunt centrate pe elev, acesta fiind de cele mai multe ori, coordonatorul activității.

Optimizarea activității didactice prin îmbinarea metodelor moderne de predare-învățare cu metodele tradiționale transformă activitatea didactică într-o reușită prin captarea atenției elevilor și prin folosirea diversificată a metodelor, fără a interveni plictiseala și dezinteresul față de activitate, elevii fiind concentrați în rezolvarea sarcinilor propuse.

Îmbinarea metodelor tradiționale cu metodele moderne de predare-învățare asigură elevilor o gândire bazată pe creativitate, imaginație, o gândire rațională și îi motivează pe aceștia să învețe mai mult pentru a descoperi noțiuni necesare activității propuse.

Se pune accentul pe o învățare integrată și transdisciplinară. Conținutul fiind abordat din perspectiva mai multor factori. Elevii devin părtași la propria formare, generând idei, propun soluții, găsesc aspecte definițiilor complete și complexe.

Prin îmbinarea metodelor tradiționale cu metodele moderne de predare-învățare se creează un echilibru între aportul adus de cadrul didactic și aportul adus de elevi în rezolvarea unor sarcini, ceea ce înseamnă că ambii actori educaționali sunt implicați direct și activ în actul învățării.

Învățarea și însușirea conținuturilor devine atractivă pentru elev, fiind pus în situația de a cerceta, descoperi sau a coordona activitatea, prin rolul pe care îl are în cadrul grupului de lucru. Ceea ce înseamnă că învățarea trece de la simpla transmitere de cunoștințe la formarea unor noțiuni, deprinderi, priceperi interiorizate în memoria elevului, noțiuni ce pot fi accesate cu ușurință în situații ulterioare de învățare.

Un aspect definitoriu în optimizarea activității didactice prin îmbinarea metodelor tradiționale cu metodele moderne de predare-învățare îl reprezintă diversitatea materialului didactic folosit, care trebuie să fie actual, atractiv, concret și care să stârnească motivația elevului pentru a duce la bun sfârșit sarcina de lucru.

Rolul cadrului didactic în optimizarea activității didactice prin îmbinarea metodelor tradiționale cu metodele moderne de predare-învățare este unul important, el este coordonatorul întregii activități având sarcina de a se documenta înainte de a proiecta etapele unei activități. De el depinde bună desfășurare a unui demers didactic, precum și formarea-dezvoltarea unei gândirii libere și abstracte la proprii elevi.

Bibliografie

1. Cerghit, I. (2006). *Metode de învățământ*. Ediția a IV a. Iași : Editura Polirom
2. Pănișoară, I.O. (2022). *Enciclopedia metodelor de învățământ*. Iași: Editura Polirom.

Rolul familiei în educația copilului antepreșcolar

Prof. Ioniță Georgiana-Elena

Definită drept „nucleul instrumental fundamental al structurii sociale mai largi, în sensul că toate celelalte instituții depind de influențele acesteia” (Stănciulescu, 1997, p. 11), familia reprezintă cel dintâi mediu cu care nou-născutul intră în contact. Perioada 0 și 3 ani reprezintă intervalul pe care copilul îl petrece acasă, alături de familie, respectiv, la creșă, dacă părinții optează pentru o astfel de alegere. În ambele situații, calitatea informațiilor pe care le receptează, a deprinderilor și abilităților pe care și le formează este esențială în ceea ce privește dezvoltarea psihică și intelectuală a copilului.

Ținând cont de faptul că, în prima perioadă a vieții sale, copilul nu face altceva decât să îi imite pe cei din jurul său, exemplul de atitudine și comportament al părinților este vital. Altfel spus, părinții trebuie să acorde o importanță deosebită atmosferei din familie, care se recomandă a fi echilibrată, plăcută, caldă, educativă, să asigure copilului confortul necesar dezvoltării sale fizice și psihice. Climatul familial reprezintă „formațiunea psihică foarte complexă, cuprinzând ansamblul de stări psihice, moduri de relaționale inter-personală, atitudini, nivel de satisfacție ce caracterizează grupul familial o perioadă mai mare de timp”

(Mitrofan, N., Mitrofan, I., 1991, p. 72) - prin urmare este evident că familia reprezintă, fără îndoială, prima „școală” a copilului.

Un prim atribut pe care copilul și-l însușește în familie constă în ideea de moralitate. Acasă, părinții pun bazele educației morale a copilului lor, în ceea ce privește corectitudinea, sinceritatea, obiectivitatea, credința, spiritul de într-ajutorare, disciplina, ordinea, curățenia, atitudinea față de cei din jur. Copilul trebuie educat nu numai din punct de vedere teoretic, dar și practic; spre exemplu, degeaba i se explică faptul că o persoană în vârstă trebuie salutăată, ajutată, sprijinită la nevoie, dacă, în realitate, părinții săi sau fratele său mai mare trece nepăsător pe lângă un bătrân care nu poate traversa singur strada.

O altă deprindere formată în mediul familial este socializarea, extrem de importantă pentru calitatea comunicării de mai târziu. Socializarea în familie implică patru elemente esențiale: aspecte de natură normativă – părinții educă copilul în spiritul respectării normelor și regulilor de conviețuire socială; aspecte de natură cognitivă – cu ajutorul părinților, copilul își formează cele mai importante deprinderi și abilități care urmează a fi perfecționate în mediul antepreșcolar, preșcolar și școlar; aspecte de natură creativă – copilul este educat de familie în sensul dezvoltării creativității sale, a capacității de a face unor situații noi; aspecte de natură psihologică – copilului trebuie să i se ofere afectivitatea și intimitatea de care are nevoie, pentru ca, la rândul lui, să fie capabil să ofere afectivitate celor din jur: părinți, frați, bunici, prieteni.

O atenție deosebită trebuie acordată manifestărilor emoționale ale copilului și mai ales modalităților de exteriorizare a trăirilor sinelui. Pentru intervalul 0-3 ani, copilul de manifestă fie râzând, bucurându-se, fie, diametral opus, plângând, întristându-se. În ambele situații, trebuie identificată cauza: ce îl bucură?, ce îl face fericit?, respectiv, ce îl supără?, ce nu îi este

pe plac? Odată identificate aceste detalii esențiale, părinții știu care sunt aspectele asupra cărora trebuie insistat pentru ca cel mic să se simtă în largul lui, să se simtă bine, respectiv, care sunt situațiile ce trebuie evitate. Este important de reținut faptul că nivelul de complexitate al emoțiilor crește pe măsură ce copilul înaintează în vârstă; în plus, calitatea emoțiilor este dependentă de mediul în care trăiește și evoluează copilul (Petrovai, 2011).

În familie, una dintre cele mai importante deprinderi pe care și le formează copilul este aceea de a comunica, în sensul „să învețe egalitatea modului în care este tratat de adult, să învețe să coopereze, să dobândească o relativă armonie și să se reporteze la altul” (Șchiopu, Verza, 1997, p. 92). În primul an de viață, copilul comunică cel mai mult cu mama și cu tatăl, prin intermediul limbajului nonverbal – gesturi, respectiv, mimică. Pe măsură ce copilul înaintează în vârstă, locul nonverbalului este substituit de verbal – gângurit, silabisit, primele cuvinte. Cu cât comunicarea părinților cu copilul este mai activă, mai intensă, mai diversificată, cu atât mai mult acesta își formează un vocabular de la minimal la mediu, respectiv, maximal specific vârstei lui.

Este evident faptul că evoluția copilului alături de părinți depinde de la o familie, la alta, în funcție de nivelul de implicare, de interesul manifestat față de dezvoltarea fizică și psihică a copilului. Odată intrat în sistemul educațional antepreșcolar, educatorul puericultor are datoria de a cizela, de a corecta cunoștințele, respectiv, deprinderile asimilare în familie, respectiv, de a le completa și consolida în raport cu vârsta copilului și capacitățile intelectuale ale acestuia. Rolul familiei în educarea copilului este unul esențial, fundamental, constituie baza tuturor asimilărilor care se realizează în cadrul sistemului educațional organizat – antepreșcolar, preșcolar, școlar.

Bibliografie:

1. Mitrofan, N., Mitrofan, I. (1991). *Familia de la A la Z. Mic dicționar al vieții de familie*, Editura Științifică, București.
2. Petrovai, D., Martha, I. (2011). *Dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale copiilor în vârstă de 3-10 ani*, Editura Fundației Copiii noștri, București.
3. Stănciulescu, E. (1997). *Sociologia educației familiale*, Editura Polirom, Iași.

4. Șchiopu, U., Verza E. (1997). *Psihologia vârstelor. Ciclurile vieții*, Editura Didactică și Pedagogică, București.

Dezvoltarea socio-emoțională la vârsta timpurie

Prof. Ana-Dinu Elena-Mihaela

Introducere:

Dezvoltarea socio-emoțională reprezintă procesul prin care copiii învață să își înțeleagă emoțiile, să le exprime adecvat și să construiască relații cu cei din jur. Vârsta timpurie, care include perioada de la naștere până la aproximativ 6–7 ani, este una dintre cele mai importante etape în formarea personalității și a abilităților sociale. Experiențele trăite în primii ani de viață influențează modul în care copilul va interacționa cu ceilalți, nivelul de încredere în sine și capacitatea de adaptare la mediul social.

Caracteristicile dezvoltării socio-emoționale în primii ani:

În primii ani de viață, copilul dezvoltă atașamentul față de persoanele care îl îngrijesc, în special părinții. Atașamentul securizant contribuie la formarea unui sentiment de siguranță și stabilitate emoțională. Copiii care se simt protejați și înțeleși au mai multe șanse să devină încrezători și să relaționeze pozitiv cu ceilalți.

Pe măsură ce cresc, copiii încep să recunoască emoțiile de bază, precum bucuria, tristețea, frica sau furia. Inițial, reacțiile lor sunt impulsive, dar treptat învață să își controleze comportamentul și să își exprime emoțiile prin cuvinte. Dezvoltarea empatiei apare în jurul vârstei de 2–3 ani, când copilul începe să observe emoțiile altor persoane și să reacționeze la acestea.

Interacțiunea cu alți copii este, de asemenea, esențială. Prin joc, cei mici învață să împartă, să coopereze și să rezolve conflicte. Jocul simbolic și jocul de rol contribuie la dezvoltarea imaginației și la înțelegerea normelor sociale.

Rolul familiei și al mediului educațional:

Familia are un rol fundamental în dezvoltarea socio-emoțională. Stilul parental influențează comportamentul copilului și modul în care acesta percepe relațiile. Un stil de educație bazat pe comunicare, afecțiune și limite clare favorizează dezvoltarea unui comportament echilibrat. În schimb, lipsa atenției emoționale sau conflictele frecvente pot genera nesiguranță și dificultăți de relaționare.

Grădinița și mediul educațional oferă copilului oportunitatea de a interacționa cu persoane diferite și de a învăța reguli sociale. Educatorii au un rol important în modelarea comportamentelor sociale, încurajând cooperarea și gestionarea emoțiilor. Activitățile de grup, jocurile colaborative și discuțiile despre emoții contribuie la dezvoltarea abilităților sociale.

Factori care influențează dezvoltarea socio-emoțională:

Dezvoltarea socio-emoțională este influențată de mai mulți factori, printre care temperamentul copilului, mediul familial, cultura și experiențele de viață. Un copil cu un temperament mai sensibil poate avea nevoie de mai mult sprijin emoțional pentru a se adapta situațiilor noi. De asemenea, modelele oferite de adulți sunt esențiale: copiii învață prin imitare și observă modul în care adulții își exprimă emoțiile. Un alt factor important este comunicarea. Copiii care sunt încurajați să vorbească despre ceea ce simt își dezvoltă mai bine inteligența emoțională. În plus, rutina zilnică și stabilitatea mediului contribuie la formarea unui sentiment de siguranță.

Importanța dezvoltării socio-emoționale pentru viitor:

Abilitățile socio-emoționale dobândite în copilărie au un impact major asupra adaptării școlare și sociale. Copiii care pot coopera, își pot controla emoțiile și pot comunica eficient au mai multe șanse să aibă succes în mediul educațional. De asemenea, aceste abilități contribuie la dezvoltarea relațiilor sănătoase și la prevenirea comportamentelor agresive sau retrase.

Pe termen lung, inteligența emoțională influențează starea de bine, performanța profesională și capacitatea de a face față stresului. Astfel, investiția în dezvoltarea socio-emoțională timpurie reprezintă o bază solidă pentru echilibrul emoțional al adultului de mai târziu.

Concluzie:

Dezvoltarea socio-emoțională la vârsta timpurie este un proces complex, esențial pentru formarea personalității și a relațiilor sociale. Prin atașament securizant, interacțiuni pozitive și un mediu educațional stimulat, copiii învață să își recunoască emoțiile și să construiască relații sănătoase. Rolul familiei și al educatorilor este decisiv în susținerea acestui proces, oferind sprijin, înțelegere și modele comportamentale adecvate. Prin cultivarea abilităților socio-emoționale încă din primii ani de viață, se creează premisele unei dezvoltări armonioase și ale unei integrări sociale reușite.

Bibliografie:

1. Glava, A., Glava, C. (2002). *Introducere în pedagogia preșcolară*. Editura Dacia. Cluj-Napoca
2. Ionescu, M. (2001). *Didactica modernă*. Editura Dacia. Cluj-Napoca
3. Vrașmaș, E. (2012). *Educația timpurie*. Editura Aramis. București

Dimensiunea europeană a educației timpurii prin proiecte eTwinning

Prof. Torcică Gheorghîța

În perioada 06–08 noiembrie 2025, am participat la seminarul internațional eTwinning „Citizenship education: celebrating what unites us”, desfășurat în Larnaca, Cipru, eveniment organizat de Centrul Național eTwinning din Cipru, în cadrul programului Erasmus+.

Seminarul a reunit 60 de cadre didactice din domeniul educației timpurii, provenind din 14 țări europene, având ca obiectiv promovarea educației pentru cetățenie activă, a incluziunii și a cooperării interculturale încă din primii ani de viață.

Participarea la acest seminar a reprezentat pentru mine o experiență profesională valoroasă, oferindu-mi oportunitatea de a descoperi noi metode de integrare a educației civice în activitățile preșcolare, prin joc, cooperare și învățare bazată pe proiecte.

În cadrul activităților, au fost abordate teme precum:

- educația pentru cetățenie prin artă și teatru;
- învățarea bazată pe proiecte (Project-Based Learning);

- utilizarea platformei TwinSpace;
- colaborarea internațională în proiectele eTwinning;
- dezvoltarea competențelor sociale și interculturale ale copiilor.

Un aspect deosebit de important al seminarului l-a constituit promovarea educației pentru cetățenie încă din educația timpurie. Specialiștii au evidențiat faptul că valorile precum empatia, cooperarea, respectul pentru diversitate și spiritul european se formează încă din copilărie, prin experiențe autentice și activități interactive.

În cadrul atelierelor practice, am descoperit modalități creative de utilizare a artei dramatice și a jocului de rol în activitățile educative. Drama și artele contribuie semnificativ la dezvoltarea copiilor, deoarece îi ajută: să își exprime emoțiile și ideile; să coopereze și să socializeze; să își dezvolte creativitatea; să își crească încrederea în sine; să participe activ la procesul de învățare.

Un alt element important prezentat în cadrul seminarului a fost metoda proiectului în eTwinning. Aceasta pune accent pe explorare, descoperire și învățare activă, copilul devenind participant direct la procesul educațional. Activitățile sunt organizate sub forma unor mini-proiecte în care copiii observă, cercetează, colaborează și creează împreună.

Ca activitate de diseminare, am organizat în cadrul cercului pedagogic activitatea „Educație pentru cetățenie – Sărbătorind ceea ce ne unește”, având la bază metodele și exemplele de bune practici descoperite în cadrul seminarului internațional. Activitatea a inclus ateliere de lucru și o poveste dramatică intitulată „Mesajul secret al jocului”, în care participantele au interpretat diferite roluri simbolice: copaci, vânt, râu, pod, soare și copii.

Prin intermediul acestei activități, am urmărit: promovarea educației pentru cetățenie; dezvoltarea cooperării și empatiei; stimularea creativității; valorizarea jocului ca metodă principală de învățare în educația timpurie; consolidarea dimensiunii europene în activitățile grădiniței.

Activitatea s-a desfășurat într-o atmosferă pozitivă și colaborativă, iar participantele au apreciat caracterul practic și aplicabilitatea metodelor prezentate. De asemenea, au fost evidențiate beneficiile utilizării proiectelor eTwinning în activitatea educațională și importanța cooperării internaționale între cadrele didactice.

Participarea la seminarul internațional din Cipru și activitățile ulterioare de diseminare au contribuit semnificativ la dezvoltarea mea profesională și la consolidarea competențelor necesare implementării unor proiecte educaționale moderne, centrate pe valori europene, cooperare și educație pentru cetățenie activă.

Consider că proiectele eTwinning reprezintă o oportunitate autentică de inovare educațională și de construire a unei comunități bazate pe respect, empatie și diversitate culturală, încă din primii ani de educație.

Bibliografie

1. Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning. (2020). *CASEL framework for systemic social and emotional learning*. CASEL. <https://casel.org/fundamentals-of-sel/>
2. Comisia Europeană. (2024). *European School Education Platform*. <https://school-education.ec.europa.eu>
3. European Commission. (2022). *eTwinning and teacher professional development: Monitoring report 2021–2022*. Publications Office of the European Union. <https://op.europa.eu>

4. Ministerul Educației. (2019). *Curriculum pentru educația timpurie*. Editura Didactică și Pedagogică.
5. Ministerul Educației și Cercetării. (2010). *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*. Vanemonde.
6. Torcică, G. (2025). *Raport narativ de activitate – Seminarul eTwinning „Citizenship education: celebrating what unites us”, Larnaca, Cipru, 06–08 noiembrie 2025*. Document intern de diseminare profesională.

Personalitatea antepreșcolarului dezvoltată prin educația estetică

Prof. Cobianu Cristina Elena

Educația estetică reprezintă o componentă esențială a dezvoltării armonioase a copilului, având un rol deosebit încă din perioada antepreșcolară (0–3 ani). În această etapă, copilul descoperă lumea prin simțuri, emoții și experiențe directe, iar contactul cu frumosul contribuie la formarea sensibilității, imaginației și creativității. Educația estetică nu înseamnă doar expunerea la artă, ci și dezvoltarea capacității de a percepe, aprecia și crea frumosul în viața de zi cu zi.

Educația estetică la copii poate fi definită ca procesul prin care se dezvoltă capacitatea acestora de a percepe, înțelege, aprecia și crea valori estetice, prin intermediul experiențelor senzoriale și artistice. Aceasta implică formarea gustului estetic, a sensibilității față de frumos și a expresivității personale.

La antepreșcolari, educația estetică are un caracter intuitiv și afectiv, fiind realizată prin joc, explorare și activități practice, adaptate nivelului de dezvoltare al copilului.

Scopul educației estetice

Scopul educației estetice este formarea unei personalități armonioase, capabile să recepteze și să creeze frumosul. În cazul antepreșcolarilor, acest scop se concretizează în:

- ❖ Formarea capacității copilului de a percepe tot ceea ce este frumos;
- ❖ Cultivarea aplecării către frumos;
- ❖ Conturarea și consolidarea gustului, gândirii și comportamentelor estetice;
- ❖ Formarea abilităților și deprinderilor de bază ;

Rolul educației estetice

Educația estetică îndeplinește mai multe roluri importante în dezvoltarea copilului:

Rol formativ – contribuie la dezvoltarea globală a personalității;

Rol cognitiv – sprijină cunoașterea mediului înconjurător;

Rol afectiv – dezvoltă emoțiile și sensibilitatea;

Rol creativ – stimulează imaginația și exprimarea liberă;

Rol social – favorizează integrarea copilului în grup prin activități comune.

Formarea educației estetice

Formarea educației estetice la antepreșcolari se realizează treptat, prin:

- contact direct cu elemente estetice (culori, sunete, forme);
- imitarea adulților și a altor copii;
- participarea la activități artistice simple;
- explorarea liberă a materialelor;
- încurajarea exprimării spontane;

Nivelul informativ = aspectul teoretic al educației estetice - antepreșcolarilor li se prezintă noțiuni elementare specifice artelor, dar și metodele și mijloacele prin care poate realiza o lucrare estetică;

Nivelul formativ = aspectul practic-aplicativ al educației estetice - antepreșcolarii iau contact direct cu opera de artă prin vizitarea unui muzeu, participarea la un spectacol, realizarea unei creații artistice, fie ea desen, pictură, modelaj, colaj

Procesul este unul continuu și necesită un mediu educațional stimulat, bogat în experiențe senzoriale și artistice.

Activități instructiv-educative specifice

Muzica: Activitățile muzicale contribuie la dezvoltarea auzului muzical și a ritmului. Acestea includ: audierea de cântece, imitarea sunetelor, jocuri muzicale, utilizarea instrumentelor simple.

Dansul: Dansul ajută la dezvoltarea coordonării și a expresivității corporale: mișcări pe ritm muzical, jocuri de mișcare, dansuri simple.

Pictura: Pictura dezvoltă creativitatea și simțul culorii: desen liber, pictură cu degetele, utilizarea diferitelor materiale (acuarele, creioane).

Modelajul: Modelajul stimulează motricitatea fină și imaginația: modelarea plastilinei, realizarea de forme simple, explorarea texturilor.

Activități libere: Acestea oferă copilului libertatea de exprimare: jocuri de creație, desen spontan; explorare artistică fără reguli stricte.

Activități religioase

Acestea contribuie la dezvoltarea sensibilității morale și estetice: ascultarea de cântece religioase, participarea la obiceiuri simple, familiarizarea cu simboluri religioase.

Domenii de dezvoltare în care se regăsește educația estetică

Educația estetică este integrată în mai multe domenii de dezvoltare:

- ✓ Dezvoltarea fizică – prin dans și mișcare;
- ✓ Dezvoltarea cognitivă – prin explorare și învățare;
- ✓ Dezvoltarea socio-emoțională – prin exprimarea emoțiilor;
- ✓ Dezvoltarea limbajului – prin cântece și poezii;
- ✓ Dezvoltarea creativității – prin activități artistice.

Metode didactice: observația, demonstrația, exercițiul, jocul didactic, conversația, imitația.

Mijloace didactice: materiale artistice (culori, plastilină); instrumente muzicale; suporturi audio, imagini și ilustrații, obiecte din natură. Aceste metode și mijloace trebuie adaptate vârstei și nivelului de dezvoltare al copiilor, punând accent pe caracterul ludic și experiențial.

Concluzie

Educația estetică la antepreșcolari este o componentă fundamentală a educației timpurii, contribuind la dezvoltarea armonioasă a copilului. Prin activități variate și adaptate, copilul își dezvoltă sensibilitatea, creativitatea și capacitatea de exprimare. Rolul educatorului este esențial în crearea unui mediu stimulativ, care să încurajeze explorarea și descoperirea frumosului în toate formele sale.

Astfel, educația estetică nu este doar o disciplină, ci un mod de a forma viitori adulți sensibili, creativi și capabili să aprecieze valorile culturale și artistice ale societății.

Bibliografie:

1. Moise, C., Cosma, T. (1996). *Reconstrucție pedagogică*, Editura Ankarom. Iași
2. Rafailă, E. (2002). *Educarea creativității la vârsta preșcolară*. Editura Aramis. București
3. Văideanu, G. (1997). *Cultura estetică școlară*, E.D.P. București

Împreună în lumea copilăriei – activități și experiențe în grupa mică-mijlocie

Prof. Stan Florina

Copilăria este perioada în care fiecare zi aduce o nouă descoperire, o nouă emoție și o nouă experiență de învățare. În grupa combinată mică-mijlocie, activitățile desfășurate pe parcursul anului au reprezentat adevărate oportunități de dezvoltare, socializare și exprimare a creativității copiilor.

Prin joc, cântec, povești și activități practice, cei mici au învățat să comunice, să colaboreze și să își exprime liber gândurile și emoțiile. Fiecare activitate a fost gândită astfel încât să răspundă nevoilor de vârstă ale copiilor și să transforme procesul educativ într-o experiență plăcută și atractivă.

De-a lungul anului școlar, copiii au participat cu entuziasm la activități tematice dedicate anotimpurilor, tradițiilor și evenimentelor importante din viața lor. Au realizat lucrări creative, au învățat poezii și cântece, au descoperit frumusețea naturii, au sărbătorit momente speciale și au învățat să lucreze împreună într-un climat bazat pe respect și prietenie.

Activitățile extracurriculare au avut un rol important în dezvoltarea armonioasă a preșcolarilor. Excursiile, plimbările, serbările și atelierele desfășurate împreună au contribuit la dezvoltarea spiritului de echipă, a încrederii în sine și a dorinței de a explora lumea înconjurătoare. Fiecare experiență trăită a devenit o amintire prețioasă în universul copilăriei.

Un rol deosebit în reușita activităților l-a avut colaborarea dintre grădiniță și familie. Sprijinul și implicarea părinților au oferit copiilor siguranță, încurajare și motivație, demonstrând încă o dată cât de important este parteneriatul educațional în formarea celor mici.

Privim cu drag către toate momentele frumoase petrecute împreună și ne bucurăm de progresul fiecărui copil. Zâmbetele, emoțiile și reușitele lor ne motivează să continuăm această frumoasă călătorie în lumea copilăriei, unde fiecare zi este o lecție despre bucurie, prietenie și descoperire.

La finalul acestui an, păstrăm în suflet cele mai frumoase amintiri și îi felicităm pe toți copiii pentru entuziasmul, curajul și inocența cu care au transformat fiecare activitate într-un moment special.

Bibliografie:

***Curriculum pentru educație timpurie, 2019, Ministerul Educației Naționale

Să fim prieteni – Fără Bullying

Prof. Ștefan Mihaela Alina

Prof. Dan Florentina

Grădinița cu Program Prelungit Nr.14 Târgoviște

Scopul urmărit în activitățile realizate:

Îmbunătățirea lucrului în echipă, concentrarea și încrederea în rândul copiilor.

Grupa mare B Ursuleții

Prof. înv. Preșcolar: Ștefan Mihaela Alina/Dan Florentina

Activitatea 1 – Cercul dansatorilor

Dansul ne face fericiți și ne dă energie. Pe rând, copiii imită mișcările celorlalți. Când preșcolarii sunt în mijlocul cercului, exersează modul în care le pot atrage atenția celorlalți. Iată cum: Toată lumea stă în cerc și se pune muzică. Pe rând, unul dintre copii sau educatoarea intră în mijlocul cercului și realizează o mișcare de dans pe care ceilalți o imită. Educatoarea controlează cât timp stă fiecare persoană în mijlocul cercului. Cincisprezece secunde par să fie suficiente. Dacă un copil este timid, acesta poate aduce un alt copil cu el în cerc.

Vă rugăm să inserați fotografii/link către video din activitate:

Activitatea 2 – Șarpele

Educatoarea împarte copiii în grupuri de câte cinci. Toți copiii din fiecare grup stau în rând și se prind de umeri (asigurați-vă că se țin unii pe alții de umeri și nu de haine) astfel încât să formeze un șarpe. Explică copiilor că scopul jocului constă în a prinde coada șarpelui cu capul. Acest lucru se întâmplă când copilul din față îl atinge pe copilul din spate (puteți prinde

o coadă de forma unui fular copilului din spate, așa încât fularul să devină elementul de care să se prindă capul). În același timp, capul șarpelui e în continuare responsabil să nu-și piardă corpul. Dacă ceilalți nu pot ține pasul, copilul care are rolul capului va trebui să încetinească. Coada șarpelui trebuie să se ferească de cap dar nu poate da drumul corpului. Ajutăm copiii să reducă ritmul dacă jocul devine haotic. Ne asigurăm că toți copiii au șansa să încerce să fie cap, corp și coadă.

Activitatea 3 – Scaunele muzicale

Această activitate le dezvoltă copiilor capacitatea de a înțelege importanța ajutorului reciproc și are, de asemenea, un element activ prin implicarea copiilor în alergare pentru a-și căuta un scaun pe care să stea. Iată cum: Jucați Scaunele muzicale în mod normal, dar pe măsură ce numărul potențialelor locuri se micșorează, copiii trebuie să se ajute unul pe altul să-și găsească un loc, împărțind un scaun sau lăsând pe cineva să li se așeze în poală.

Activitate cu părinții - Îmbrățișarea prietenoasă

„Îmbrățișarea prietenoasă” este o activitate menită să descopere importanța gesturilor de afecțiune, a prieteniei și a respectului în relațiile cu oamenii. Printr-o activitate scurtă și caldă, părinții descoperă că o îmbrățișare oferită cu bune intenții poate aduce bucurie, confort și sentimentul de siguranță.

Educatorea le explică părinților că, atunci când suntem fericiți, triști sau avem nevoie de sprijin, o îmbrățișare ne poate face să ne simțim mai bine. Părinții sunt invitați să formeze un semicerc.

Educatorea alege un părinte, îl îmbrățișează și spune:
„Aceasta este o îmbrățișare prietenoasă! Ea transmite grijă și bunătate.”

Apoi părintele ales oferă o îmbrățișare blândă unui alt coleg, iar activitatea continuă până când fiecare părinte primește și oferă o îmbrățișare.

Bibliografie:

1. ****Să fim prieteni - Free of Bullying, Carte de activități, 3-6 ani.* (2020) Fundația Mary și Salvați Copiii Danemarca
2. *Să fim prieteni - Free of Bullying, Ghid pentru specialiștii din educație.* (2020) Fundația Mary și Salvați Copiii Danemarca

Prevenirea bullying-ului în ciclul preșcolar – parteneriat între grădiniță și familie

Prof. Radu Cerasela

Bullying-ul la ciclul preșcolar reprezintă o problemă care, deși poate părea mai puțin vizibilă decât în ciclurile școlare mai mari, are un impact semnificativ asupra dezvoltării emoționale și sociale a copiilor. La această vârstă, comportamentele agresive se manifestă prin excluderea din joc, tachinări repetate, împingeri, loviri, porecle jignitoare sau refuzul de a împărți jucăriile. De multe ori, copiii nu conștientizează gravitatea faptelor lor, de aceea rolul adultului este esențial în prevenirea și corectarea acestor comportamente.

Familia și grădinița trebuie să colaboreze permanent pentru a crea un mediu sigur, bazat pe respect, empatie și comunicare. Educatorul are responsabilitatea de a observa relațiile dintre copii, de a interveni prompt și de a-i învăța pe cei mici să își exprime emoțiile într-un mod sănătos. În același timp, părinții trebuie să fie atenți la schimbările de comportament ale copilului și să încurajeze dialogul deschis.

Idei de activități implementate cu succes:

1. „STOP Bullying!” – joc prin mișcare

Această activitate simbolizează refuzul comportamentelor negative. Copiii ridică brațele în formă de X și spun împreună: „**STOP bullying!**” sau „**Nu lovim, nu jignim, ne respectăm!**” Educatoarea prezintă diferite situații: „Un coleg îți ia jucăria”, „Cineva râde de tine”, „Un copil este exclus din joc”. Copiii spun dacă este corect sau greșit și fac semnul X atunci când situația reprezintă bullying.

2. „Trenulețul prieteniei”

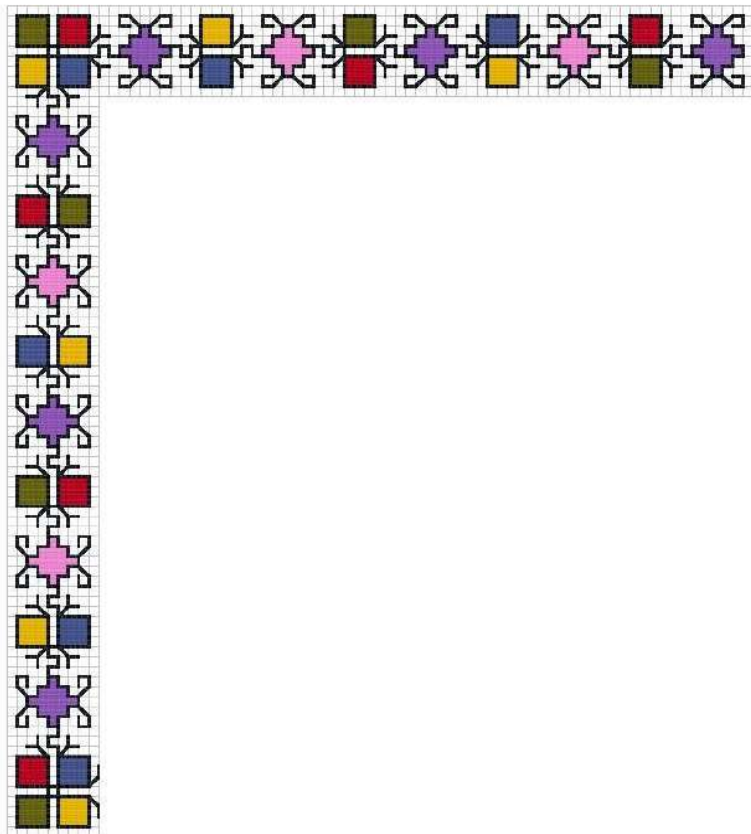
Această activitate pune accent pe sprijin reciproc și colaborare și are ca scop consolidarea relațiilor pozitive dintre părinți și conștientizarea importanței susținerii emoționale a copilului. Părinții formează un „trenuleț”, iar fiecare oferă un gest de susținere celui din față (masaj pe umeri, cuvinte frumoase, încurajări). La final, se discută despre cum se simte un copil atunci când primește sprijin sau când este respins.

Prevenirea bullying-ului începe din primii ani de viață. Prin educație, colaborare și implicare constantă, putem forma copii empatici, echilibrați și capabili să construiască relații sănătoase cu cei din jur.

Bibliografie:

1. ****Curriculum pentru educație timpurie*, 2019, Ministerul Educației Naționale
2. Munteanu, E., N. (2025). *Preșcolarul în familie și la grădiniță. Ghid practic pentru părinți și profesori*, Editura Polirom

ISSN 2066 – 1347

